
Filmåret i siffror

2021

Svenska
Filminstitutet

Omslag: Ninja Thyberg är den prisvinnande regissören bakom *Pleasure*, en av årets mest uppmärksammade svenska filmer. Detta är hennes långfilmsdebut och filmen har blivit hyllad utomlands på filmfestivaler, bland annat i Cannes och på Sundance filmfestival. På Guldbaggegalan 2022 tilldelades filmen tre Guldbaggar bland annat för Bästa kvinnliga huvudroll till Sofia Kappel.

Foto: Julia Mård

Redaktör: Torkel Stål

Produktionsledare: Sara Karlsson, Ida Kjellgren

Grafisk formgivning: Fräulein Design

Tryck: Branded Factory, 2022

Innehåll

Kontakt	4
Förord	5
Nyckeltal 2021	6
Filmutbud	8
Filmkonsumtion	18
Produktionsstöd och finansiering	26
Jämställdhet	36
Definitioner: Genrer	41
Källor	42

Kontakt

Josefin Schröder
Analysansvarig
josefin.schroder@filminstitutet.se

Torkel Stål
Analytiker
torkel.stal@filminstitutet.se

Hugo De Geer Wikner
Analytiker
hugo.wikner@filminstitutet.se

Sara Karlsson
Analytiker
sara.karlsson@filminstitutet.se

Svenska Filminstitutet är en samlande röst för filmen i Sverige och en mötesplats för upplevelser och insikter som stärker filmen i alla led. Vi bevarar och tillgängliggör det svenska filmarvet, verkar för att barn och unga har goda kunskaper om film och rörlig bild, stödjer produktion, distribution och visning av värdefull film samt representerar den svenska filmen internationellt. Genom en mångfald av berättelser skapas samtal och insikter som stärker individen och vår demokrati. *Tillsammans möjliggör vi för fler att skapa, uppleva och berikas av film.*

Förord

Även 2021 var ett utmanande år för den svenska filmbranschen. Liksom året innan påverkades hela värdekedjan av pandemin, från fördrjade produktioner till uteblivna intäkter för distributörer och visningsaktörer. Samtidigt kan 2021 beskrivas som ett år då filmmarknaden kanske började skönja ljuset i tunneln. Antalet filmer som hade biopremiär ökade jämfört 2020, inte minst vad gäller internationella storbudgetfilmer vars premiärdatum flyttats fram åtskilliga gånger. Totalt sett ökade biobesöken något under året, drivet av några framgångsrika internationella titlar. Svensk film hade dock ytterligare ett år med kraftiga tapp i biopublik, och marknadsandelen föll tillbaka till samma nivå som 2019.

Den digitala utvecklingen intensifierades ytterligare och fler filmer än tidigare hade premiär digitalt under 2021. Digitala tjänster stod liksom tidigare för lejonparten av filmtittandet. Den kraftiga tillväxten har dock bromsat in och det finns tecken på att marknaden för strömningstjänster nu går in i en mer mogen fas.

Årets rapport visar på både förändring och återgång inom den svenska filmmarknaden. Hur återhämtningen kommer se ut och hur filmmarknaden kommer att utvecklas framöver är dock fortsatt oklart. De kommande åren kommer troligen att innebära stora omställningar för såväl enskilda aktörer som för marknaden som helhet.

Rapporten är indelad i fyra kapitel: Filmutbud, Filmkonsumtion, Produktionsstöd och finansiering samt Jämställdhet. Förhoppningen är att detta sammantaget ska ge en heltäckande bild över filmen i Sverige idag och ge nya insikter om filmmarknadens utveckling.

Josefin Schröder, Analysansvarig

Nyckeltal 2021

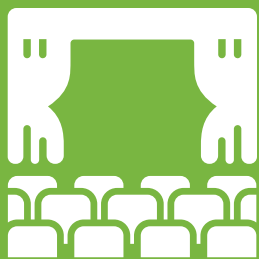
49

Svenska långfilmspremiärer

4,9

Genomsnittlig budget för långa dokumentärfilmer med produktionsstöd, miljoner kronor

265

Antal långfilmspremiärer totalt

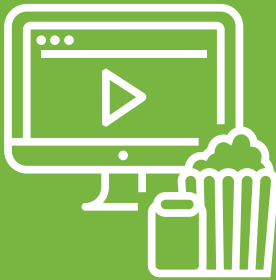
26%

Svensk films marknadsandel på tv

23,3

Genomsnittlig budget för långa spelfilmer med produktionsstöd, miljoner kronor

65%

Digitala visningsfönsters andel av det totala filmtittandet

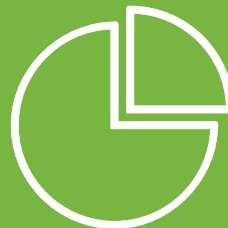
23%

Andel konsulentstödda långa spelfilmer med en kvinna som regissör

13%

Svensk films marknadsandel på bio

33%

Filminstitutets andel av budgeten för långa spelfilmer med produktionsstöd

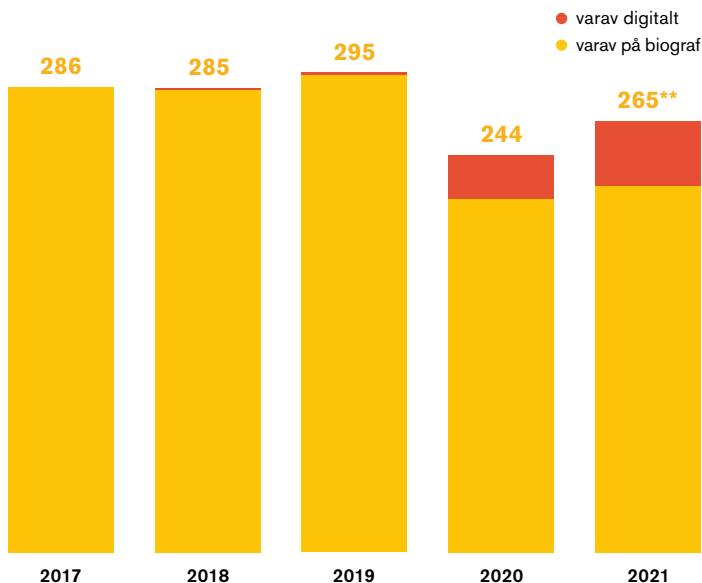
Clara Sola. ©HOBAB

Filmutbud

Det första halvåret 2021 präglades, liksom merparten av 2020, av nedstängda biografier och publikrestriktioner. I början av sommaren återöppnades biografier när restriktionerna lättade och en stor andel av årets filmer hade premiär under hösten, då restriktionerna tillfälligt upphävdes. Totalt hade 265 långfilmer premiär i Sverige 2021, varav 225 på biograf. Med premiär avses i denna rapport att filmen ska ha lanserats för första gången i Sverige, antingen på biograf, strömningstjänst eller tv. Antalet svenska premiärer var i nivå med antalet före pandemin. Av dessa hade dock en lägre andel premiär på biograf jämfört med både 2020 och 2019. 27 procent av de svenska långfilmerna hade premiär digitalt eller på tv och flertalet lanserades i det närmaste simultant på biograf och strömningstjänster. Såväl internationellt som i Sverige syntes försök att kompensera de nedstängda biograferna med ökade satsningar på digitala plattformar.

Andelen nordamerikanska produktioner som hade premiär 2021 är fortsatt lägre jämfört med före pandemin. I jämförelse med 2020 har andelen för Sverige och Nordamerika ökat något, medan Asien och Europa har minskat. Detta speglar en viss återgång till det normala, då premiärer av flera storbudgetfilmer från Nordamerika sköts upp eller ställdes in 2020. En fortsatt pandemieffekt är också att det var färre premiärer totalt sett 2021 än vad som var normalt tidigare. Andelen av premiärerna som var digitala ökade, och många av filmerna som hade biografpremiär lanserades kort därefter digitalt. Antalet svenska premiärer gick tillbaka till en normalnivå. Men 27 procent av de svenska premiärerna var digitala eller på tv, vilket är en hög siffra både jämfört med utländska premiärer 2021 och svenska premiärer tidigare år.

1 Antal långfilmer med svensk premiär 2017–2021*

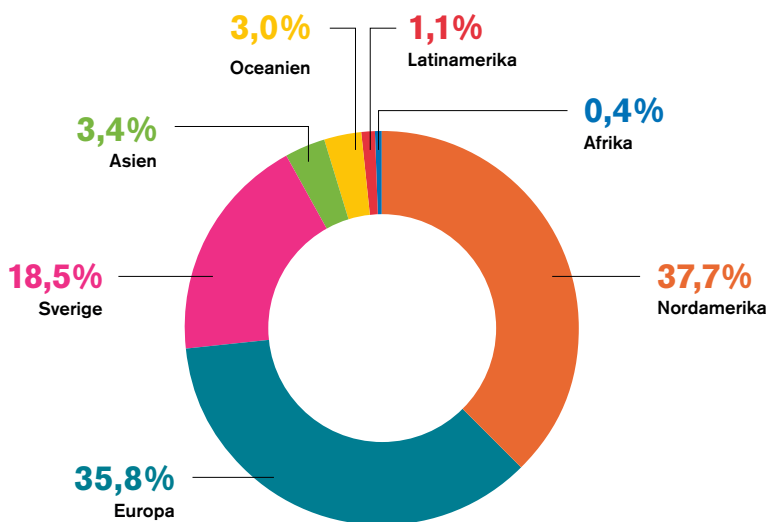

*Med premiär avses i denna rapport att filmen ska ha lanserats för första gången i Sverige, antingen på biograf, strömningstjänst eller tv.

**Av dessa hade 225 premiär på biograf.

2

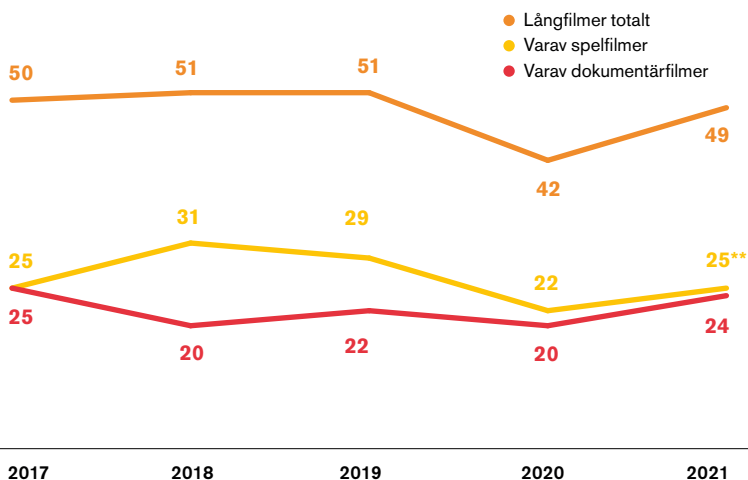
Långfilmer med svensk premiär 2021 per ursprungsregion*

*Med premiär avses i denna rapport att filmen ska ha lanserats för första gången i Sverige, antingen på biograf, strömningstjänst eller tv.

3

Antal svenska långfilmer med premiär 2017–2021*

*Med premiär avses i denna rapport att filmen ska ha lanserats för första gången i Sverige, antingen på biograf, strömningstjänst eller tv.

**Inkluderar en hybrid spelfilm/dokumentär.

4

Topp 10 betygsindex för svenska filmer med premiär 2021*

Titel	Premiärdatum	Betygsindex**
1 Clara Sola	2021-11-26	4,02
2 The Seventeen	2021-09-24	3,90
3 Tigrar	2021-08-27	3,87
4 Världens vackraste pojke	2021-10-15	3,87
5 Pleasure	2021-10-08	3,78
6 Lena	2021-09-17	3,69
7 Apstjärnan	2021-06-11	3,60
8 Children of the Enemy	2021-05-07	3,60
9 Julia & Jag	2021-09-10	3,60
10 Sabaya	2021-11-19	3,59

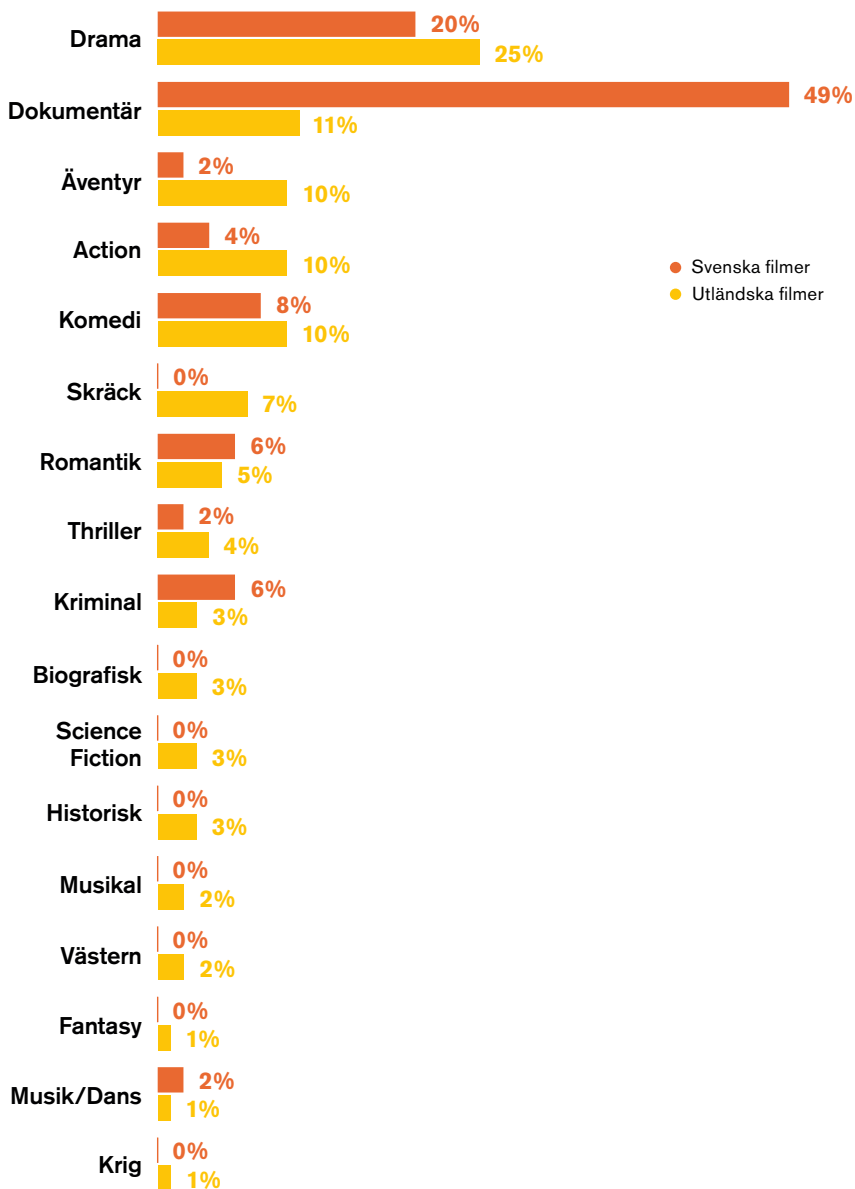
*Med premiär avses i denna rapport att filmen ska ha lanserats för första gången i Sverige, antingen på biograf, strömningstjänst eller tv.

**För att en film ska få ett snittbetyg krävs att minst fem källor recenserat filmen.

En hög andel av de svenska premiärfilmerna är dokumentärer, vilket speglar ett stort intresse för svensk dokumentärfilm. Svenska dokumentärer får också högre betyg i snitt av svenska recensenter jämfört med spelfilmer, och är väl representerade på betygstopplistan 2021. De genrer som publiken helst vill se på biograf är action, komedi, drama och äventyr. Andelen av svenska filmer i dessa genrer är låg jämfört med utländska filmer. Denna skillnad i filmutbud beror troligen på att dessa genrer förutsätter specialeffekter och högre produktionsbudgetar än vad som är normalt i Sverige. Trots det syns ett ökat intresse av att utveckla filmer inom äventyr, framtidsskildringar och skräck i ansökningarna om produktionsstöd till Filminstitutet.

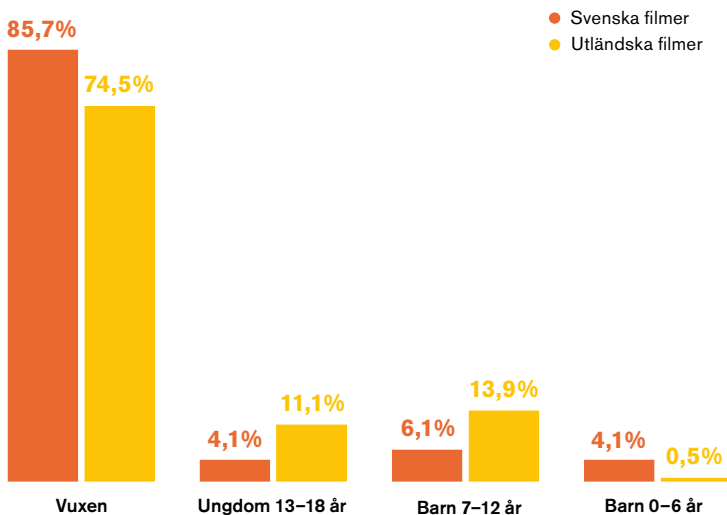
5

Långfilmer med svensk premiär 2021 per genre*

* Med premiär avses i denna rapport att filmen ska ha lanserats för första gången i Sverige, antingen på biograf, strömningstjänst eller tv. För definitioner av genrer se sid 41.

Långfilmer med svensk premiär 2021 per målgrupp*

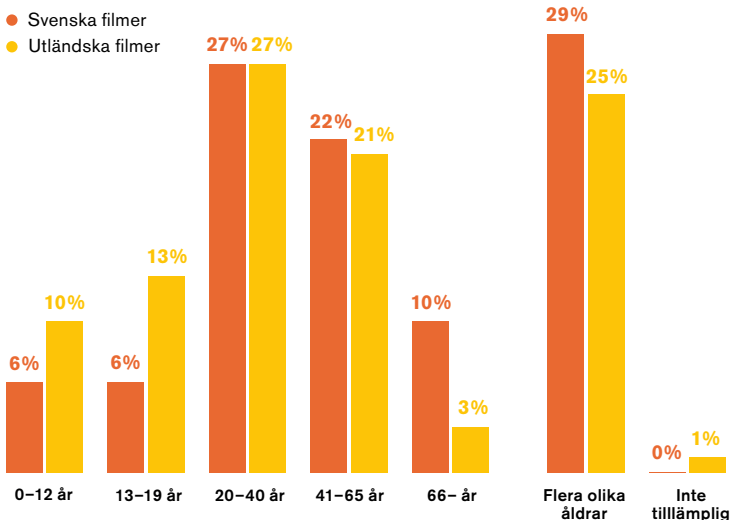

*Med premiär avses i denna rapport att filmen ska ha lanserats för första gången i Sverige, antingen på biograf, strömningstjänst eller tv.

Visionen för den svenska filmpolitiken är att svensk film ska ha hög kvalitet och uppvisa sådan bredd och mångfald av berättelser att den angår alla. Ett sätt att undersöka bredden i filmutbudet, utöver att se på genrer och målgrupp, är att se på representationen av huvudroller utifrån kön och ålder, samt HBTQ-teman i premiärfilmerna. Fördelningen mellan kvinnliga och manliga huvudroller var mer jämn i de svenska premiärerna jämfört med de utländska 2021. De svenska filmerna hade färre unga i huvudroll, men fler äldre jämfört med de utländska premiärerna. Varken svensk eller utländsk film speglar dock befolkningens sammansättning vad gäller kön eller ålder. Det finns en tydlig övervikt av huvudroller som är manliga, och inom åldersspannet 20–40 år. Andelen filmer med HBTQ-tema var högre för svensk film jämfört med utländsk. Samtidigt har det varit en generell uppåtgående trend för detta tema de senaste åren inom både svensk och utländsk film.

7

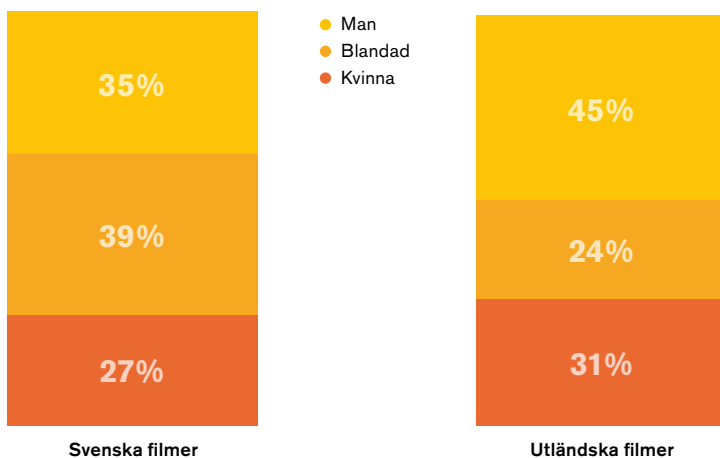
Långfilmer med svensk premiär 2021 per huvudrollens ålder*

*Med premiär avses i denna rapport att filmen ska ha lanserats för första gången i Sverige, antingen på biograf, strömningstjänst eller tv.

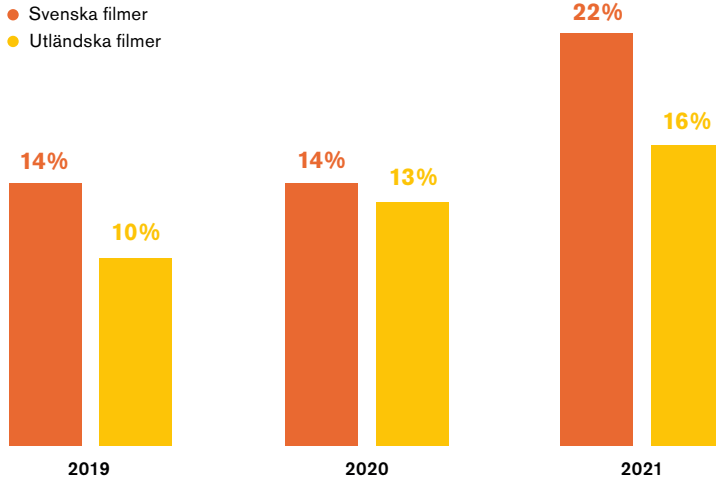
8

Långfilmer med svensk premiär 2021 med en kvinna/man i huvudroll*

*Med premiär avses i denna rapport att filmen ska ha lanserats för första gången i Sverige, antingen på biograf, strömningstjänst eller tv.

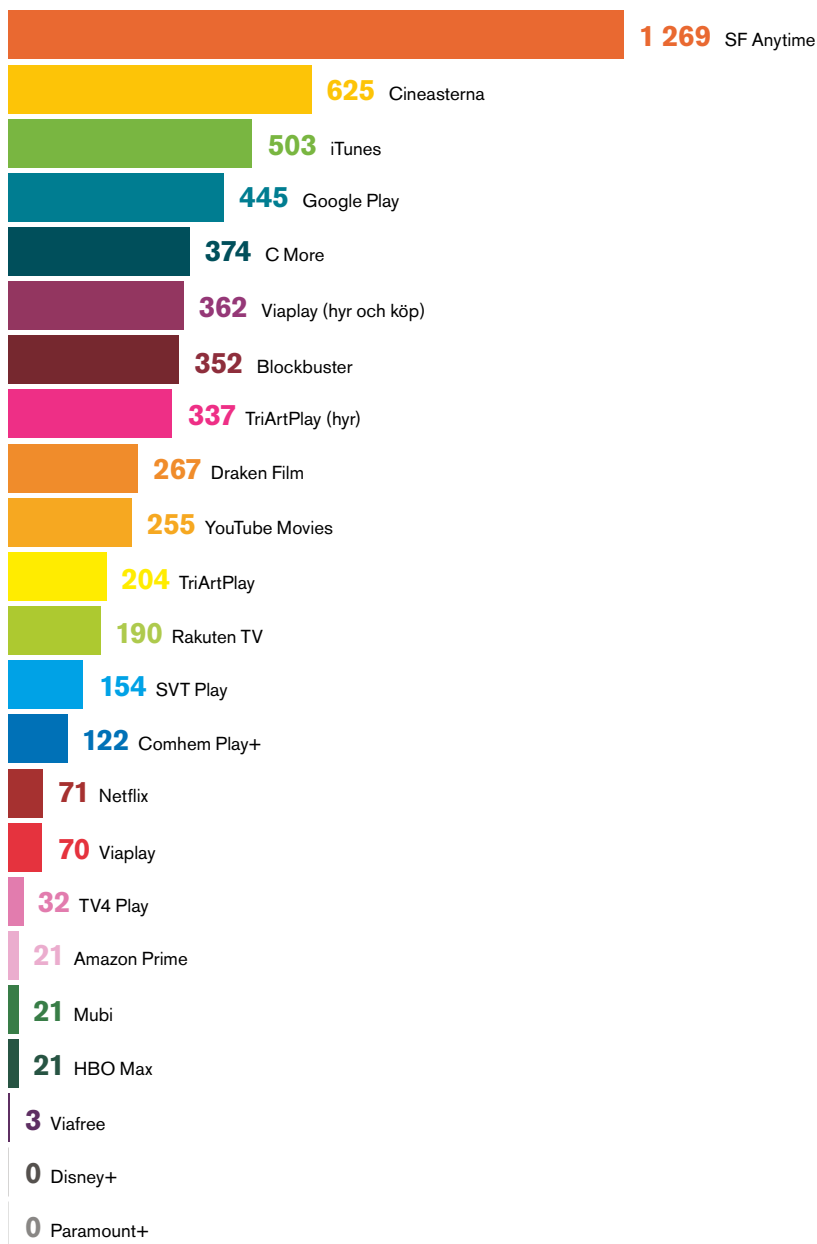
Andel av långfilmer med svensk premiär 2019–2021 med HBTQ-tema*

*Med premiär avses i denna rapport att filmen ska ha lanserats för första gången i Sverige, antingen på biograf, strömningstjänst eller tv. Med HBTQ-tema avses filmer som skildrar homo-, bi- eller transsexualitet och/eller queer-uttryck (detta behöver inte vara den primära handlingen).

Premiärfilmerna utgör en liten del av det totala filmutbudet på den svenska filmmarknaden. På strömningstjänsterna finns tusentals filmer tillgängliga. Utbudet av svenska filmer skiljer sig dock stort mellan olika tjänster. Överlägset flest svenska filmer har hyr- och köpfilmstjänsten SF Anytime. Även andra hyr- och köptjänster såsom iTunes och Google Play har många svenska filmer. Sett till användning av de digitala tjänsterna sker dock den största konsumtionen på tjänster med relativt få svenska titlar i utbudet. Enligt MMS rapport Trend & Tema har SVT Play störst veckoräckvidd, tätt följt av Netflix. Båda dessa tjänster har en veckoräckvidd på över 50 procent i befolkningen.

Antal svenska filmer på strömningstjänster i Sverige 2021*

*Omfattar alla tillgängliga svenska filmer per tjänst, både premiärfilmer och äldre filmer.

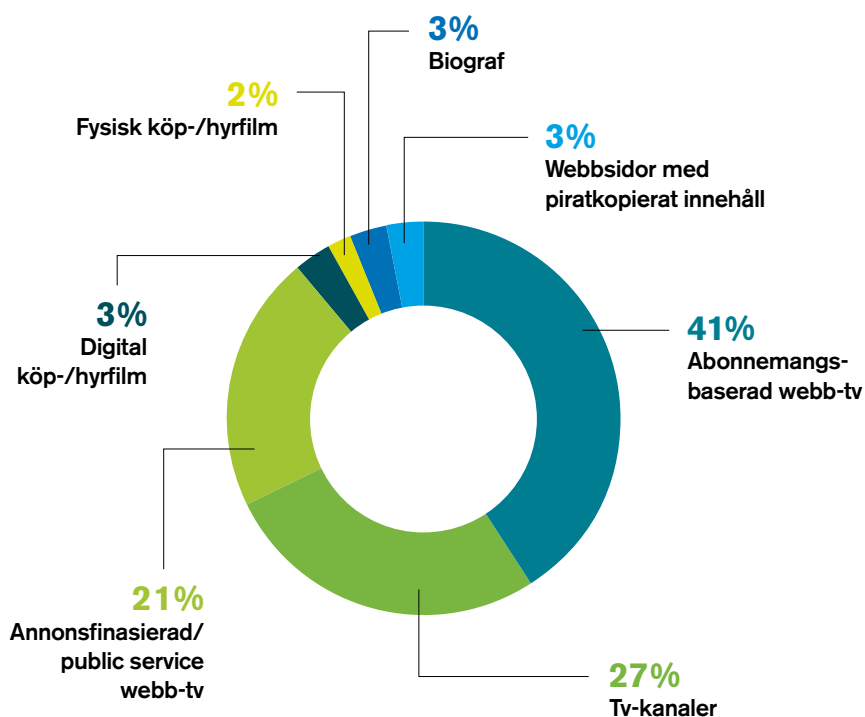
Sune – Uppdrag midsommar, © Nordisk Film

Filmkonsumtion

Digitala tjänster står fortsatt för en dominerade del av svenskarnas filmtittande. Den tidigare kraftiga tillväxten på framförallt abonnemangsbaserade streamingtjänster tycks dock ha mattats av något 2021. Biotittandet i Sverige ökade något under 2021 och några titlar lyckades locka en stor publik under hösten då publikrestriktionerna lättade. Drygt sex miljoner biobiljetter såldes under året. Detta var en viss ökning jämfört med 2020 men ändå på en betydligt lägre nivå jämfört med före pandemin. Svensk film mötte både framgångar och stora utmaningar under 2021. Internationellt och på tv stod sig den svenska filmen starkt. Samtidigt var besökssiffrorna för svensk film på biograf fortsatt låga. Svensk film tappade ytterligare i biobesök och marknadsandelen för svensk film på biograf sjönk till 12,6 procent. Den svenska filmens marknadsandel på tv var emellertid dubbelt så hög.

Digitala tjänsters andel av det totala filmtittandet var 65 procent 2021. Motsvarande siffra 2020 var 67 procent. Abonnemangsbaserade strömningstjänster står för den största delen av digital filmkonsumtion, 41 procent, vilket är i nivå med 2020 års siffror. Det finns tecken på en viss mättnad inom digital konsumtion, efter flera år av stark tillväxt. Från att tillväxten har drivits av ökat antal hushåll som abonnerar på strömningstjänster, har den det senaste året framför allt ökat på grund av så kallad "stacking", det vill säga att samma hushåll abonnerar på flera tjänster. Trots att många hushåll har fått tillgång till fler tjänster pekar inte Filminstitutets undersökningar på att de ser fler filmer. Trenden för tv-tittandet i stort är nedåtgående, men tv är fortfarande ett viktigt visningsfönster för långfilm. Av alla långfilmer som ses i Sverige ses nästan 30 procent på tv.

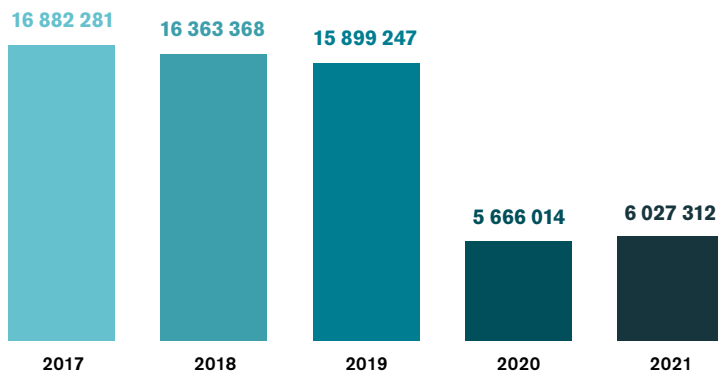
11 Filmtittandet i Sverige per visningsfönster 2021*

*Baserat på en undersökning som genomfördes 3 till 16 december 2021 med 3 000 svarande, representativa för den svenska befolkningen mellan 15 och 74 år.

Under 2021 såldes drygt sex miljoner biobiljetter i Sverige, en viss ökning jämfört med 2020, men på betydligt lägre nivå jämfört med före pandemin. Flera tidigare uppskjutna internationella storbudgetlanseringar genomfördes under andra halvåret med gott resultat. *No Time to Die* nådde ett besöksantal i nivå med tidigare Bond-filmer. *Spider-Man: No Way Home* nådde nästan 450 000 besök, en hög siffra med tanke på sen premiär (15 december) och varningar om ökad smittspridning under den period då besöken ägde rum. *Dune* sålde nästan 300 000 biljetter, trots att den fick digital premiär 45 dagar efter biopremiären och därefter gick parallellt på bio och strömning. Även i Europa i stort återhämtade sig biografmarknaden något 2021 efter det kraftiga tappet 2020.

12 Totalt antal biobesök i Sverige 2017–2021

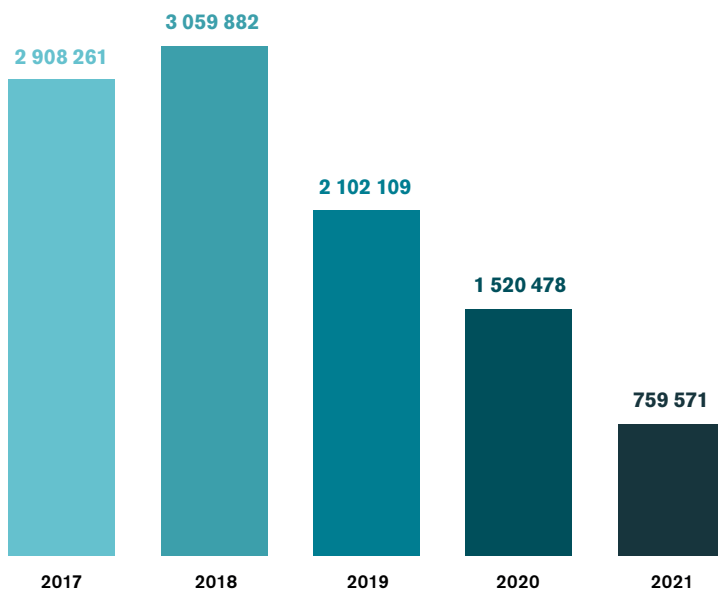

13 Topp 10 mest sedda filmerna på biograf 2021

Titel	Produktionsland	Besök
1 No Time to Die	Storbritannien	811 120
2 Spider-Man: No Way Home	USA	447 860
3 Dune	USA	282 451
4 Sune – Uppdrag midsommar	Sverige	226 480
5 Croodarna 2: En ny tid	USA	190 717
6 Fast & Furious 9	USA	185 061
7 Paw Patrol: Filmen	Kanada	152 985
8 Venom: Let There Be Carnage	USA	148 778
9 Sagan om Karl-Bertil Jonssons julafton	Sverige	145 507
10 Black Widow	USA	144 194

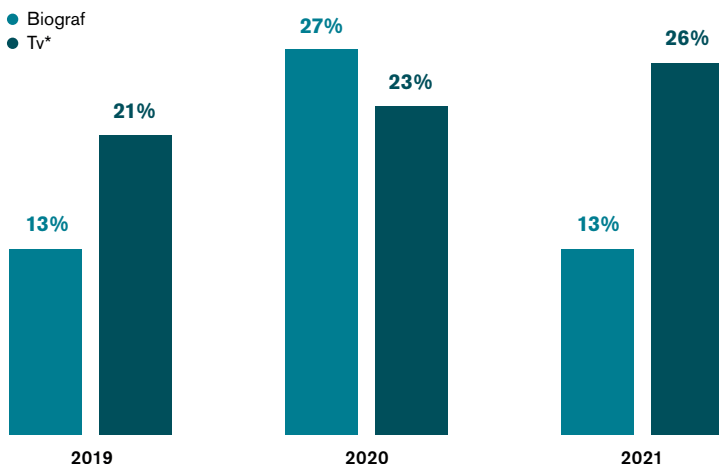
Svensk film fortsatte att tappa i biobesök under 2021. Under större delen av året begränsades besöken kraftigt av publikrestriktioner och i övrigt var konkurrensen från tidigare uppskjutna internationella storbudgetfilmer hög. Marknadsandelen för svensk film på biograf hamnade på 12,6 procent. Det är i nivå med 2019 års marknadsandel men en halvering i marknadsandel jämfört med 2020, då konkurrensen från amerikansk film var betydligt lägre. Den svenska filmens marknadsandel var dubbelt så hög på tv, där andelen också ökade. Liksom tidigare år finns flera av filmerna i *Sällskapsresan*-serien med på topplistan. De mest sedda filmerna från de senaste åren var *Min Pappa Marianne* och *Spring Uje spring*.

14 Biobesök till svensk film 2017–2021

15

Svensk films marknadsandel på biograf och på tv 2019–2021

*Avser tv-tittare för lång spelfilm i Sverige. Följande kanaler är inkluderade: Disney Channel, History, Investigation Discovery, Kanal 11, Kanal5, Kanal9, Kunskapskanalen, Nickelodeon, Paramount Network, Sjuan, svt1, svt2, svt24, svtB, TV12, TV3, TV4, TV4 Film, TV4 Guld, TV6, TV8.

16

Topp 10 mest sedda svenska filmerna 2021 på biograf

Titel	Premiärdatum	Besök
1 Sune – Uppdrag midsommar	2021-06-11	226 480
2 Sagan om Karl-Bertil Jonssons julafton	2021-11-12	145 507
3 Bamse och vulkanön	2021-12-22	76 881
4 Utvandrarerna	2021-12-25	74 347
5 Eva & Adam	2021-08-27	47 069
6 Lena	2021-09-17	33 211
7 Bröllop, begravning och dop – filmen	2021-10-22	29 623
8 Tigrar	2021-08-27	14 011
9 Spring, Uje spring	2020-12-18	13 870
10 Tills solen går upp	2021-12-25	13 326

Titel	Premiärår	Tv-tittare*
1 SOS – en segelsällskapsresa	1988	1 483 348
2 Sällskapsresan II – Snowroller	1985	1 418 840
3 Min pappa Marianne	2020	978 997
4 Repmånad eller Hur man gör pojkar av män	1979	773 579
5 Göta Kanal eller Vem drog ur proppen?	1981	763 283
6 Den ofrivillige golfaren	1991	738 271
7 Spring Uje spring	2020	691 217
8 Sällskapsresan	1980	675 120
9 All Inclusive	2017	674 666
10 Britt-Marie var här	2019	607 107

*Avser tv-tittare i Sverige. Följande kanaler är inkluderade: Disney Channel, History, Investigation Discovery, Kanal 11, Kanal5, Kanal9, Kunskapskanalen, Nickelodeon, Paramount Network, Sjuan, svt1, svt2, svt24, svtB, TV12, TV3, TV4, TV4 Film, TV4 Guld, TV6, TV8.

Topplistan med de populäraste svenska filmerna på IMDb under året ger en bild av intresset för svensk film globalt sett. Statistiken bygger på hur många som söker information om en viss film på IMDb per vecka. Populärast var *Red Dot*, som under en vecka var den 44:e mest eftersökta av alla världens titlar på IMDb – den bästa placeringen för en svensk film sedan Filminstitutet började följa detta 2018. *Red Dot* och flera av de andra filmerna är Netflixproduktioner. Eftersom Netflix är en internationell strömningstjänst med stor spridning globalt har bolaget inte bara en stor möjlighet att marknadsföra filmer utan också att snabbt sprida dem till tittare. Netflixproduktioner behöver därför sällan säljas till lokala distributörer för att nå den internationella publiken. För de flesta svenska produktioner är dock antal utländska distributörer som köper en film ett mått på det internationella intresset. *Pleasure* var både en av de filmer som såldes till flest territorier och en av de populäraste på IMDb 2021.

18

Topp 10 mest populära svenska filmer på IMDb 2021

Titel	Premiärår	Bästa placering*
1 Red Dot	2021	44
2 Last Man Down	2021	93
3 Pleasure	2021	380
4 Vinterviken	2021	494
5 Dancing Queens	2021	533
6 Se upp för Jönssonligan	2020	711
7 Suedi	2021	875
8 Fanny och Alexander	1982	1 285
9 Män som hatar kvinnor	2009	1 292
10 Snabba Cash	2010	1 406

*Bästa placering i den veckovisa Moviemeter-rankingen av alla titlar på IMDb, som i huvudsak baseras på sidvisningar relaterade till en titel.

19

Topp 5 svenska filmer som sålts till flest utländska territorier 2021

Titel	Regissör	Antal utländska territorier*
1 Världens vackraste pojke	Kristian Petri, Kristina Lindström	17
2 Apstjärnan	Linda Hambäck	13
3 Jag är Zlatan	Jens Sjögren	12
4 Tigrar	Ronnie Sandahl	12
5 Pleasure	Ninja Thyberg	11

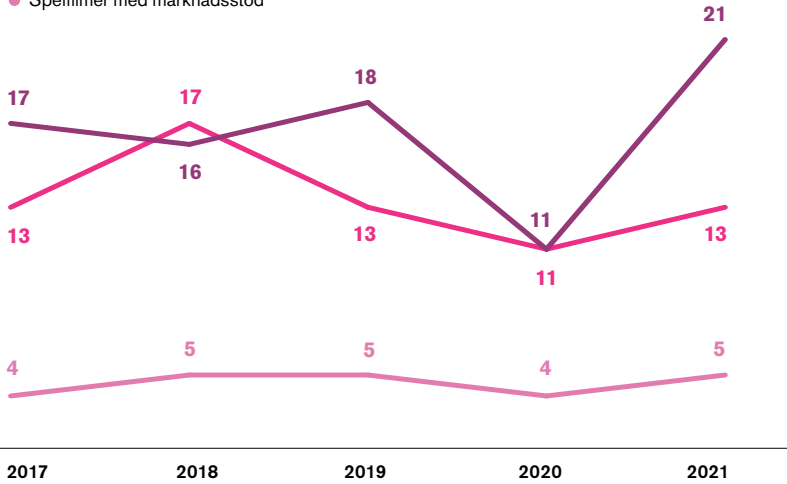
Produktionsstöd och finansiering

Statistiken i detta kapitel omfattar filmer med produktionsstöd från Filminstitutet, och belyser finansieringen i stort för dessa filmer. Filmindustrins traditionella affärsmodell, med biograffönstret som största intäktskälla, har luckrats upp under pandemin som en konsekvens av publikrestriktioner och förändrade tittarvanor. Branschen har skaffat sig god kunskap och erfarenhet av att genomföra inspelningar trots restriktioner. Men osäkerheten som pandemin har fört med sig har bidragit till en minskning av internationell finansiering av svensk film. Kopplat till detta syns en ökad nivå av svensk offentlig finansiering, minskat privat kapital samt ett större intresse från strömningstjänster för den långa spelfilmen. Utmärkande för filmproduktionen under 2021 var också behovet av att tidigt kunna knyta nyckelpersoner till projekt. Skälet var en brist på arbetskraft inom film, till följd av ökad konkurrens från dramaserieproduktionen.

20

Långfilmer med produktionsstöd från Filminstitutet 2017–2021

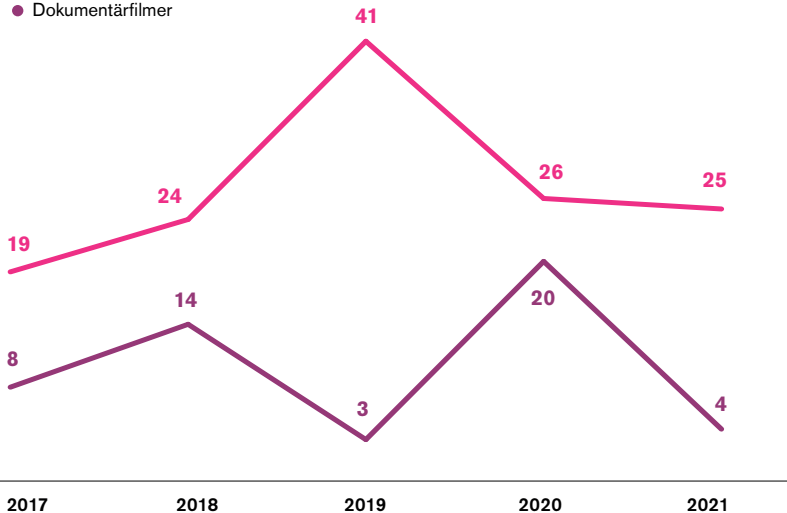
- Dokumentärfilmer med konsulentstöd
- Spelfilmer med konsulentstöd
- Spelfilmer med marknadsstöd

21

Kortfilmer med produktionsstöd från Filminstitutet 2017–2021

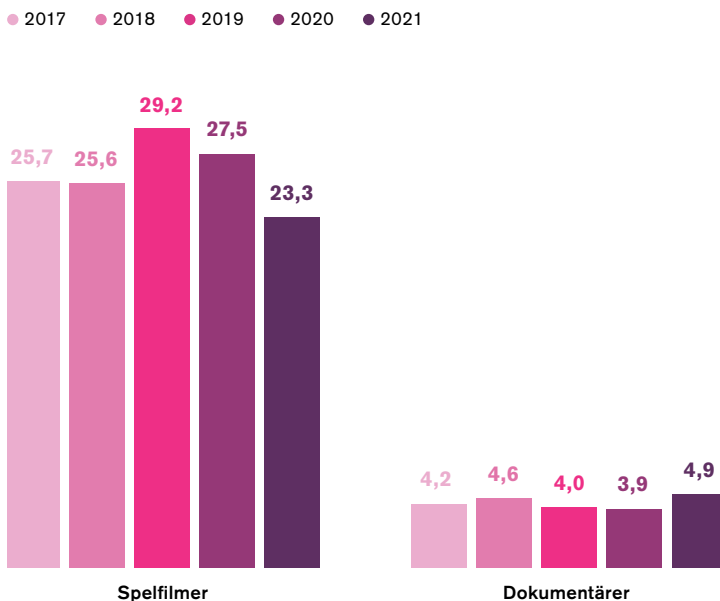
- Spelfilmer
- Dokumentärfilmer

Filminstitutets budget för produktionsstöd var cirka 542 miljoner kronor 2021, varav 227 miljoner kronor avsåg förhandsstöd. Av förhandsstöden gick 40 procent till långfilm för vuxna, 11 procent till långfilm för barn och unga, 16 procent till marknadsstöd, 6 procent till debutantsatsningen Moving Sweden, 19 procent till dokumentärfilm, 3 procent till kortfilm och 5 procent till internationella samproduktioner. Filmer med produktionsstöd från Filminstitutet utgör cirka 50 procent av de långa spelfilmer, och cirka 65 procent av de långa dokumentärer, som har premiär. Många av filmerna utan stöd är lågbudgetproduktioner, men även Netflix första svenska långfilmer gjordes utan stöd och ingår därmed inte i statistiken. För långa spelfilmer med produktionsstöd står Filminstitutet för knappt 35 procent av filmens totala budget. Den genomsnittliga budgeten minskade för lång spelfilm 2021, men ökade för lång dokumentär. Det kan vara en effekt av pandemin och omställningen av affärsmodellen som påverkar spelfilm och dokumentär på olika sätt. Finansieringen av dokumentärfilm bygger till exempel inte på förväntningar om biografintäkter på samma sätt som den gör för lång spelfilm.

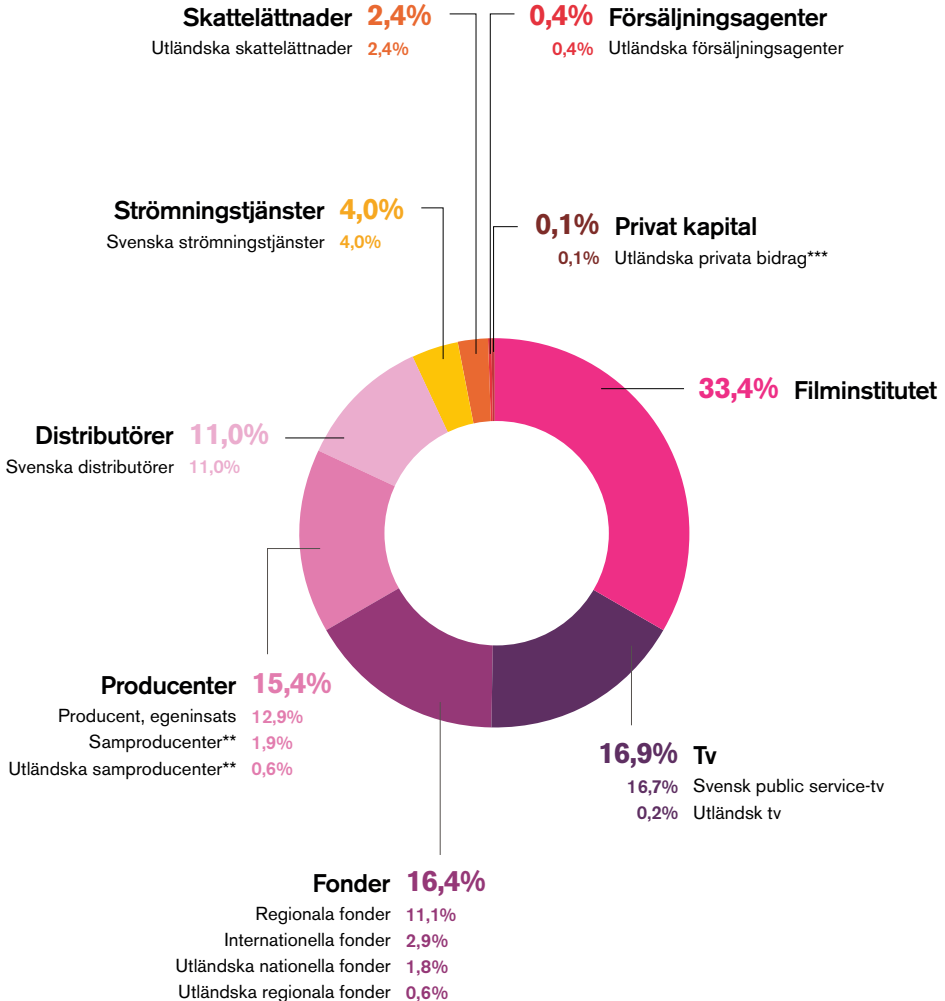
22

Genomsnittlig budget för långfilmer med produktionsstöd* 2017–2021, miljoner kronor

*Konsulentsstöd eller marknadsstöd från Filminstitutet.

Genomsnittlig finansiering lång spelfilm med produktionsstöd 2021*

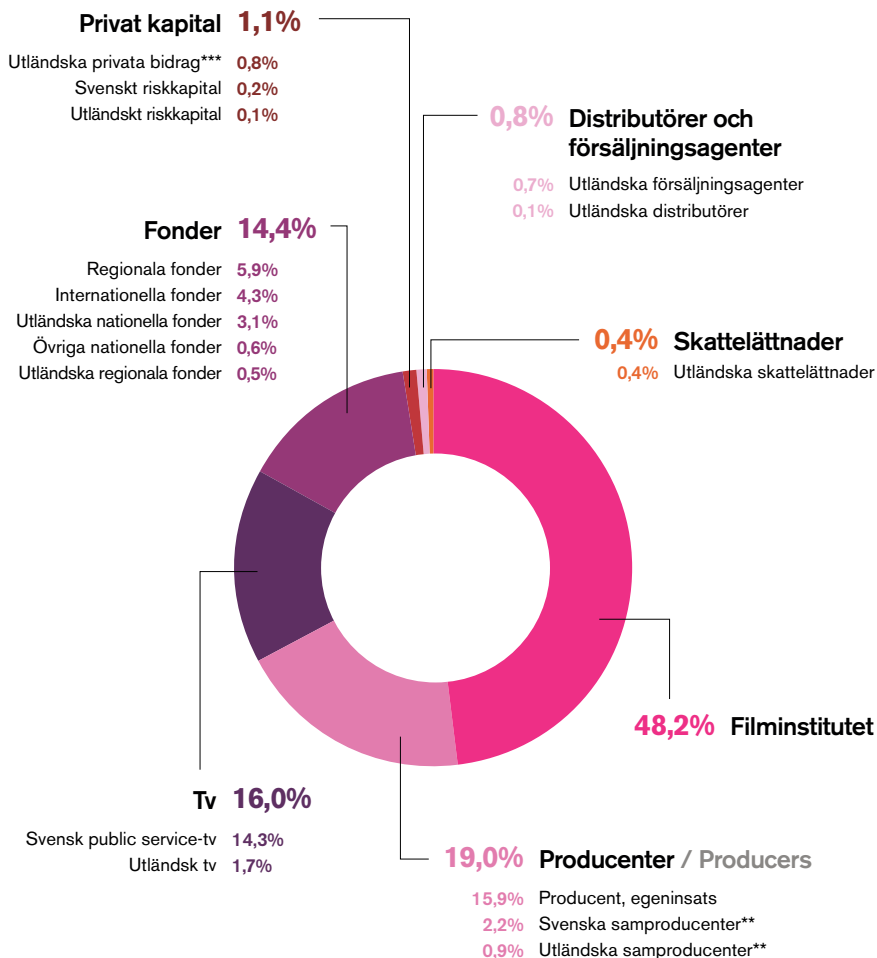

*Konsulentsstöd eller marknadsstöd från Filmintitutet.

**Inkluderar investeringar från bolag inom filmbranschen, men inte samproduktionsmedel från tv-bolag, distributörer och regionala filmfonder (vilket ingår i tv, distributörer respektive fonder).

***Inkluderar crowdfunding, bidrag från företag, ideella organisationer etc utan avkastningskrav.

Genomsnittlig finansiering lång dokumentärfilm med produktionsstöd 2021*

*Konsulentsstöd eller marknadsstöd från Filmintitutet.

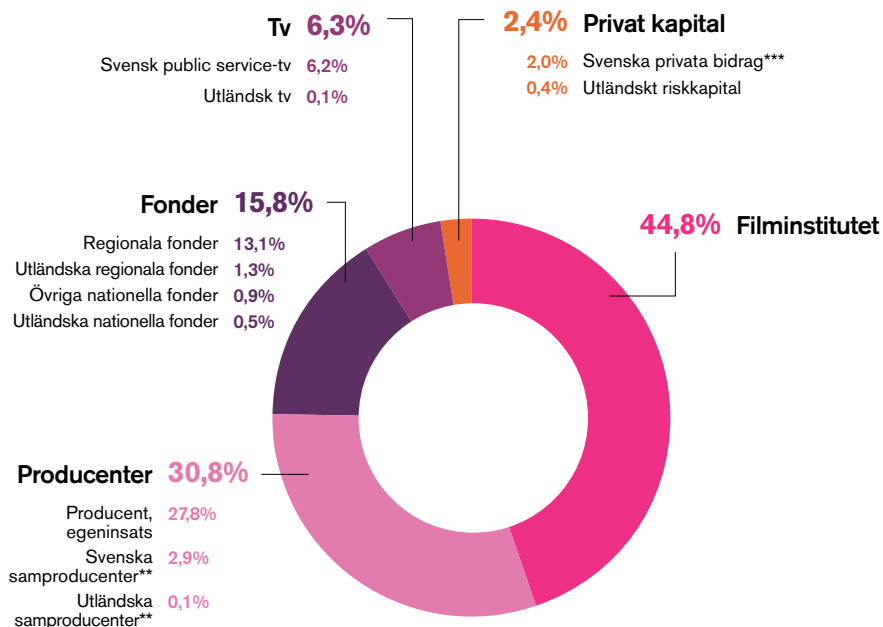
**Inkluderar investeringar från bolag inom filmbranschen, men inte samproduktionsmedel från tv-bolag, distributörer och regionala filmfonder (vilket ingår i tv, distributörer respektive fonder).

***Inkluderar crowdfunding, bidrag från företag, ideella organisationer etc utan avkastningskrav.

Även vad gäller kortfilm bygger statistiken på filmer som har fått produktionsstöd från Filminstitutet. Men på grund av lägre produktionskostnader är kortfilm ett format som har lägre trösklar än långfilm, vilket medför att det är svårt att kartlägga det totala utbudet av kortfilm som produceras i Sverige. Den produktionsstödda kortfilmen har ett färre antal finansiärer i jämförelse med långfilmen och vid sidan om Filminstitutet står producenterna för en stor andel av en genomsnittlig kortfilmsbudget. Filminstitutets andel av finansieringen ökade 2021, medan producenternas andel minskade, vilket kan vara en effekt av en pressad ekonomisk situation för producenter under pandemin.

25

Genomsnittlig finansiering kort spelfilm med produktionsstöd 2021*

Genomsnittlig budget 790 126 kronor

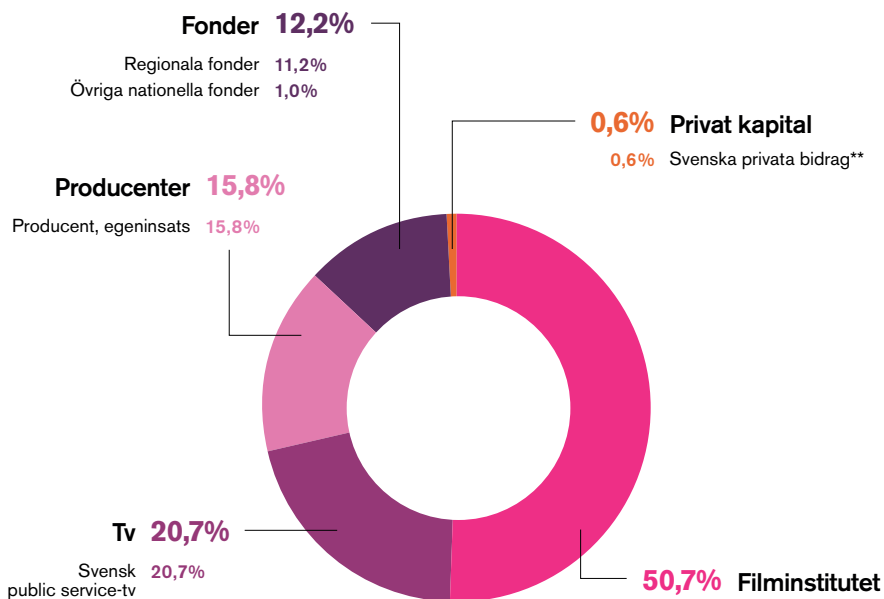
*Konsultstöd eller marknadsstöd från Filminstitutet.

**Inkluderar investeringar från bolag inom filmbranschen, men inte samproduktionsmedel från tv-bolag, distributörer och regionala filmfonder (vilket ingår i tv, distributörer respektive fonder).

***Inkluderar crowdfunding, bidrag från företag, ideella organisationer etc utan avkastningskrav.

26

Genomsnittlig finansiering kort dokumentärfilm med produktionsstöd 2021*

Genomsnittlig budget 1 193 603 kronor

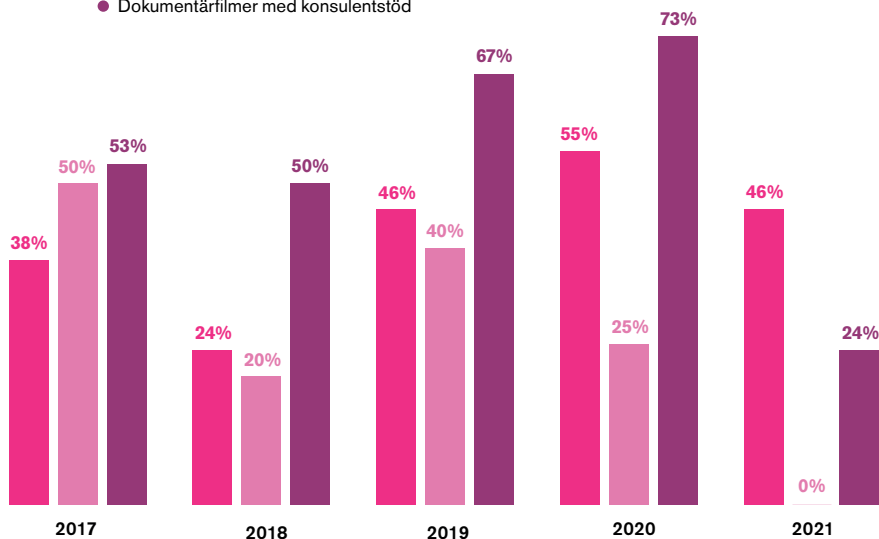
*Konsultsstöd eller marknadsstöd från Filminstitutet.

**Inkluderar crowdfunding, bidrag från företag, ideella organisationer etc utan avkastningskrav.

Andelen debuterande regissörer inom svensk långfilm har legat på en hög nivå de senaste åren. Andelen minskade för dokumentärfilmer och spelfilmer med marknadsstöd under 2021, men låg stabilt på en hög nivå för spelfilm med konsulentstöd. En förklaring till den fortsatt höga andelen inom lång spelfilm är debutantsatsningen Moving Sweden, ett samarbete med SVT som syftar till att stimulera förnyelsen av svensk film samt stärka återväxten och främja nya berättelser, perspektiv och röster med spridning i hela landet. En annan förklaring är att efterfrågan på producenter, regissörer och författare till serieproduktionen var stor under året, vilket delvis lämnade utrymme för nya röster och talanger inom långfilmen.

27 Andel produktionsstödda långfilmer med debuterande* regissör 2017–2021

- Spelfilmer med konsulentstöd
- Spelfilmer med marknadsstöd
- Dokumentärfilmer med konsulentstöd

*Debuterande regissör avser den som för första gången gör en film inom en viss filmkategori. En person kan alltså vara debutant två gånger, en gång inom lång spelfilm och en gång inom lång dokumentärfilm.

Sire och den sista sommaren, Foto: Liselotte Wajstedt

Jämställdhet

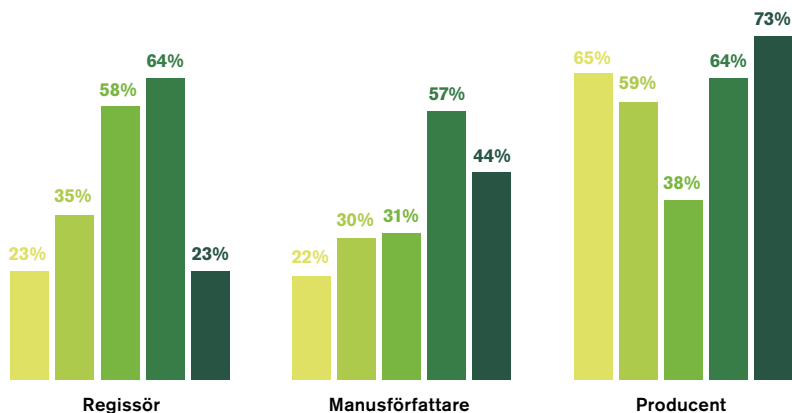
För de filmer som erhåller produktionsstöd följer Filminstitutet löpande hur könsfördelningen förhåller sig mellan nyckelpositionerna regissör, manusförfattare och producent. Sedan denna datainsamling påbörjades har jämställdheten varierat över åren, framför allt mellan de olika funktionerna och inom lång spelfilm. Lång dokumentärfilm och kortfilm har generellt över åren haft en stabilare och jämnare fördelning. Frågan är komplex och det finns en mängd olika förklaringar bakom ojämlikheten inom lång spelfilm, såsom att utvecklingsfasen tar betydligt längre tid för projekt med kvinnliga manusförfattare och regissörer jämfört med projekt med manliga manusförfattare och regissörer. En djupare analys över hur processen skiljer sig åt mellan filmprojekt med kvinnliga respektive manliga filmskapare finns att läsa i Filminstitutets Jämställdhetsrapport 2021/2022: 406 dagar – en tidsfråga.

Lång dokumentärfilm och kortfilm har generellt en stabil och jämn könsfördelning. Efter en minskning av andelen kvinnor 2020 är fördelningen åter mer jämställd inom dessa kategorier 2021. Den långa spelfilmen varierar betydligt mer. I denna kategori får avsevärt färre filmer stöd, vilket innebär att en enskild film har stor påverkan på jämställdheten. Konsulentstödda långa spelfilmer visade upp en minskning av kvinnor på positionerna regissör och manus under 2021. Samtidigt ökade andelen kvinnliga producenter för lång spelfilm, där det blev en tydlig övervikt av kvinnor. Konsulentstödda långa spelfilmer har över åren haft en högre andel kvinnor på nyckelpositioner jämfört med marknadsstödda filmer. Under 2021 syns dock en kraftig ökning inom manus med 60 procent kvinnliga manusförfattare. Endast fyra till fem stöd per år beslutas inom ramen för marknadsstödet, vilket innebär att varje beslut ger stor påverkan.

28

Andel långa spelfilmer som fått konsulentstöd 2017–2021 med en kvinna som ...

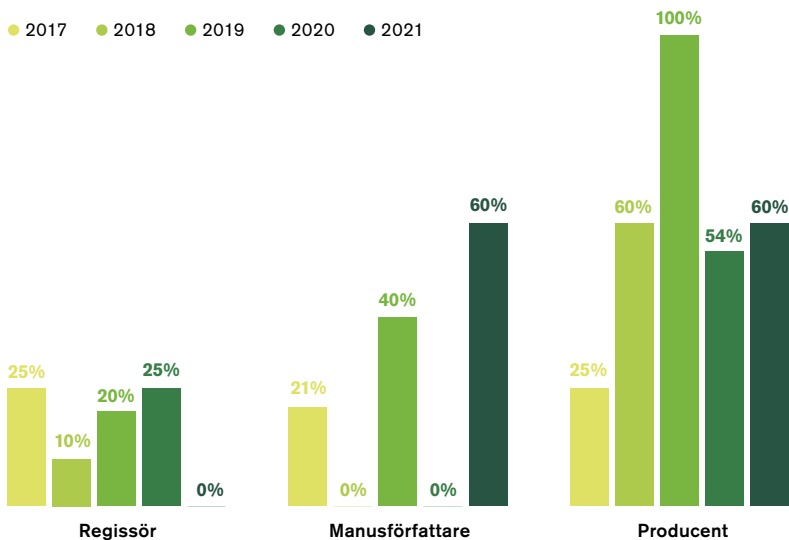
● 2017 ● 2018 ● 2019 ● 2020 ● 2021

29

Andel långa spelfilmer som fått marknadsstöd 2017–2021 med en kvinna som ...

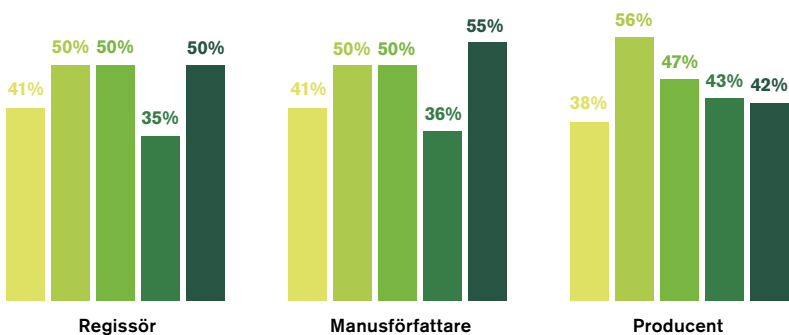
● 2017 ● 2018 ● 2019 ● 2020 ● 2021

30

Andel långa dokumentärfilmer som fått konsulentstöd 2017–2021 med en kvinna som ...

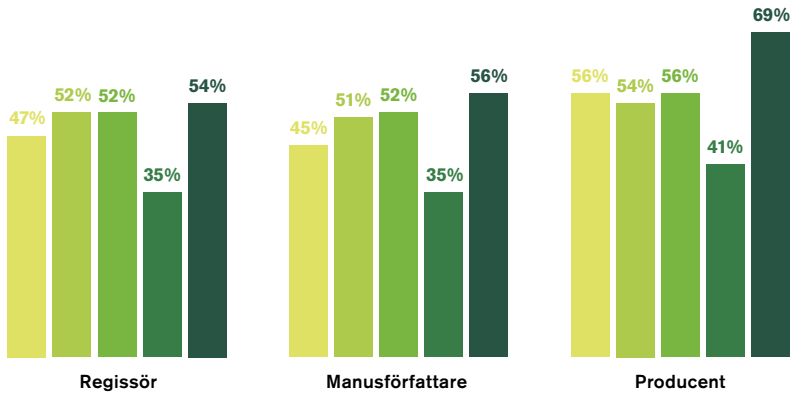
● 2017 ● 2018 ● 2019 ● 2020 ● 2021

31

Andel korta spelfilmer som fått konsulentstöd 2017–2021 med en kvinna som ...

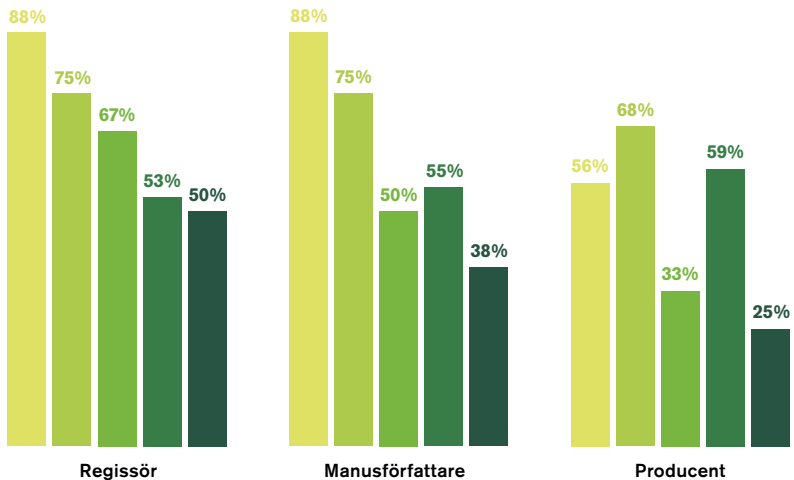
● 2017 ● 2018 ● 2019 ● 2020 ● 2021

32

Andel korta dokumentärfilmer som fått konsulentstöd 2017–2021 med en kvinna som ...

● 2017 ● 2018 ● 2019 ● 2020 ● 2021

Definitioner: genrer

Action

Filmer där händelseförloppet drivs av ett högt tempo, med biljakter, slagsmål, flykt, explosioner och dylikt.

Biografisk

Filmer som skildrar en historisk persons liv där handlingen koncentreras runt denne.

Dokumentär

Objektiv eller subjektiv framställning av verkliga händelser och platser, i syfte att informera, dokumentera eller debattera/propagera. Förekommer även filmer där stilen påminner om en dokumentär men där innehållet är uppdyktat – så kallad mockumentär (eller mockumentary).

Drama

Oftast dialogdrivna presentationer av karaktärer, miljöer och situationer, som skildras på ett realistiskt/trovärdigt sätt.

Fantasy

Filmer som helt eller delvis utspelas i fantasi- eller parallellvärldar bebodda av sagofigurer, varelsor, trollkarlar, mytologiska figurer eller liknande.

Historisk

Filmer som återskapar historiska miljöer vari helt eller delvis verklighetsbaserade händelser utspelas.

Komedi

Filmer vars främsta syfte är att roa och framkalla skratt – exempelvis genom satir, skämt eller komiska situationer.

Krig

Filmer som skildrar krig, militärt liv eller utbildning (i modern tid). Kan även vara filmer vars handling utspelas under krigstid.

Kriminal

Filmer vars handling kretsar kring kriminalitet, ett brott, dess förövare samt de poliser (eller liknande) som utreder detsamma.

Musikal

Filmer som innehåller återkommande dans- och musiknummer som vävs in i handlingen. Dessa nummer kan föra handlingen vidare genom att till exempel uttrycka karaktärernas känslor, eller införlivas som orealistiska avbrott.

Musik/Dans

Filmer som handlar om musiker eller dansare och där deras musik- och eller dansframträdanden därför utgör en betydande del av filmen.

Romantik

Filmer vars tema är förälskelse, kärlek och/eller kärleksrelationer.

Science fiction

Filmer med kvasivetenskapligt tema som utspelas i en, ofta teknologiskt avancerad, framtid – eller filmer om besök från okända världar.

Skräck

Filmer som innehåller monster, spöken, seriemördare eller liknande, vars främsta syfte är att skrämmas eller framkalla behag.

Thriller

Filmer som definieras utifrån deras förmåga att skapa en stegrande spänning, genom ovisshet om händelseförloppets utgång. Vanliga teman är konspirationer, spionage eller oskyldigt misstänkta.

Västern

Filmer vars motiv hämtas från Nordamerikas historia och mytbildning – ofta med skildringar av Nordamerikas urinvånare, cowboys, kavaljerister, bosättare och laglösa.

Äventyr

Filmer som vanligtvis innehåller en resa/expedition till en exotisk plats, på jakt efter en skatt eller vetenskapliga landvinningar. I vägen står diverse hinder, såsom naturens krafter, vilda djur eller illasinnade personer. Även så kallade matinéfilmer av pojkbokskaraktär.

Källor

**Informationen har i de flesta fall hämtas från Filminstitutet.
I följande figurer har även information hämtats från:**

- fig 10.** Gravity, 2022
- fig 12.** Sveriges Biografägareförbund, 2022
- fig 13.** Filmägarnas Kontrollbyrå, 2022
- fig 14.** Sveriges Biografägareförbund, 2022
- fig 15.** Sveriges Biografägareförbund, 2022 och MMS (Mediamätning i Skandinavien AB), 2021
- fig 16.** Filmägarnas Kontrollbyrå, 2022
- fig 17.** MMS (Mediamätning i Skandinavien AB), 2021
- fig 18.** IMDbPro, 2021

Rapporter som nämns i texterna:

Trend & Tema 2021:4 – Betaltjänster – antal, kombinationer och rangordning. MMS Mediamätning i Skandinavien AB), 2021

406 dagar – en tidsfråga. Jämställdhetsrapport 2021/2022.
Svenska Filminstitutet, 2021

Svenska Filminstitutet

Box 27126

102 52 Stockholm

Telefon 08 665 11 00

filminstitutet.se